

pojmovanju. To delo prinaša polno novih vprašanj. Vidimo, da je kljub velikemu trudu še mnogo nejasnega in da bržkone tudi ostane. Kajti skoraj izključeno je, da bi našli novih virov! Zanimiv in vpoštovanja vreden pojav je pa Brücknerjeva knjiga, ker v nasprotju z drugimi izkuša doognati resnico iz stvari same. Zato je za nas nova slika sv. bratov, katera so doslej preveč idealizirali, a sta tu predstavljena kot človeka, ki imata tudi svoje hibe. Knjiga se bere tupatam kot roman, nje privlačnost je bolj v podajanju, kakor v podanem. Ne morem se strinjati z Jagićevo kritiko v »Zeit«, kjer govori o osebnem stališču Brücknerjevem. Saj gre samo za fakta, in od teh ni Jagić nobenega podrl, čeravno bi ne bilo tako težko. (Glede nasprotnih mnenj prim. Jagić »Entstehungsgeschichte d. Kls. Sprache«, Berlin, 1913, Snopek, Franko i. dr.) *At. Ivančič.*

BOSENSKI BEG GRE S SOKOLOM NA LOV.

Naše slike.

Bitka pri Lipskem. Dne 18. oktobra t. l. se je slovesno praznovala stoletnica velike tridnevne bitke pri Lipskem, v kateri je bil Napoleon premagán od združenega avstrijskega, ruskega in nemškega orožja pod poveljstvom kneza Schwarzenberga. V spomin bitki so postavili na bojišču pri Lipskem velikanski spomenik. Napoleon je bil svoj prvi poraz doživel na Ruskem, koder ga res ni premagala človeška roka, ampak usodna moč prirodnih sil. Ruski car Aleksander je izvedel veliko nalogo, da je organiziral združeni odpor proti francoskemu uzurpatorju. Nemčija je ležala ponižana na tleh, razdeljena v majhne državnice, katerih knezi so tekmovali v ponižanju pred Napoleonom. Celo Goethe je bil proti osvoboditeljni vojski, ker ni zaupal, da bi mogli Nemci streti tuji jarem. Ko je pristopila Rusiji Avstrija, se je tudi Nemčija pridružila. Vrhovno poveljstvo je imel v bitki knez Schwarzenberg, in v nje-

govem generalnem štabu je bil mladi Radecky. Avstrijski vojskovodja je zmagal na Lipskem polju — to se je pač premalo naglašalo, ko se je ob navzočnosti kronanih glav odvarjal ogromni spomenik te svetovno-zgodovinske bitke! Poljaki pa so praznovali spomin na svojega kneza Poniatowskega, ki se je boril za poljsko svobodo proti Ruski in Pruski in ki je tudi našel smrt v bojnem metežu pri Lipskem (str. 425). — Gulliver (sliki str. 405) je ime junaku potovalnih povesti, ki so si v angleškem slovstvu pridobile veliko popularnost. Nekoč ga je nevihta zalotila na morju. Ladja se je razbila, on sam se je smrtno utrujen rešil na daljno obrežje. Tam je trdno zaspal. Ko se zbudi, pa se čuti kakor z nitmi na tla privezanega, kakor mravlje nekaj gomzi okoli njega. Prišel je v deželo pritlikavcev, ki so hoteli tako ukrotiti to veliko pošast. A ko je Gulliver kihnil, je bilo kot vihar v deželi Liliput, in ko je vstal, so se vse vrvi potrgale. Drugič ga je pa zaneslo v deželo velikánov. Tu se mu je seveda narobe godilo. Imeli so ga kot igračo. — Stoletnica Verdijevega rojstva je dogodek v glasbenem svetu, ki se praznuje s pogostim igranjem njegovih melodičnih oper. Verdijeve opere so dosegle na Italijanskem najvišjo popularnost in so si osvojile vse odre sveta. Tudi v deželnem gledališču v Ljubljani je hrvaška opera iz Zagreba v spomin Verdiju priredila sijajno uspešno predstavo »Trovatora«, ki ji sledi v tej sezoni še druge opere. — Mirovna konferenca v Haagu se ne more doslej ponášati z velikimi uspehi, kajti vkljub njej se vrše krvavi boji v raznih delih sveta. Vendar bo ta mednarodna institucija ostala stalna. V Haagu so zgradili z doneski vseh držav krasno palačo, v kateri bodo zastopniki raznih vlad premišljevali in sklepali, kako bi na zemlji prišel človeški rod do trajnega bratskega miru. — Balkanska vojska je razočarala idealiste, ki so pričakovali rešitev jugoslovanskega vprašanja v zmislu slovanske ideje. Nepričakovani uspeh proti Turkom je razdril slogo med zavezniki. Srbi niso hoteli držati z Bolgari pred vojsko sklenjene pogodbe. Od Srbov zahtevano revizijo pogodbe je Bolgarija odklonila, in sicer po pravici, kajti ves riziko vojske proti Turčiji je nosila Bolgarija. Ako je po svojih sijajnih zmagah pridobila večji kos zemlje, se mora pomisliti, da je bila to zasluga njenega orožja. Kdo bi bil pa Bolgarijo odškodoval, ako bi se bila nesrečno borila proti Turčiji? Srbija se je zvezala z Grčijo in Rumunijo, in nastala je druga balkanska vojska, v kateri so bivši zavezniki od vseh prijateljev zapuščeno Bolgarijo spravili v tako stisko, da je morala velik del pridobljenega ozemlja odstopiti Srbom in Grkom ter vrniti Turkom celo Odrin in Lozengrad; da, celo en del svoje stare lasti na severu je morala prepustiti Rumuniji. Tako je šla v kose — slovanska vzajemnost! Danes prinašamo sliki mesta Debar (str. 436), ki ga je zasedla Srbija, in važno pristanišče Kavala (str. 437), ki ga je Bolgariji vzela Grška. — Lov s sokoli, ta ponosna lovska zabava srednjeveških vitezov, se še goji v Bosni. Sokola, ki ima potegnjeno kapo čez oči, nosi lovec na roki, ki je proti krempljem zavarovana z močno rokavico. Ko zagleda lovec ptiča, sname sokolu kapo in ga požene za njim. Kakor strela gre sokol za svojim plenom in ga vjame.

